

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA/NÁBOŽENSTVO

PRAVOSLÁVNA CIRKEV

ÚVOD

Vzdelávací štandard z náboženskej výchovy predstavuje predovšetkým program rôznych činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov.

Štandard pozostáva z charakteristiky predmetu a základných učebných cieľov, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde. Je to ucelený systém výkonov, ktoré sú vyjadrené kognitívne odstupňovanými konkretizovanými cieľmi – učebnými požiadavkami. Tieto základné požiadavky môžu učitelia ešte viac špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v podobe konkrétnych učebných cieľov, učebných úloh a otázok.

K vymedzeným výkonom sa priraduje obsahový štandard, v ktorom sa zdôrazňujú pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu. Učivo je v ňom štruktúrované podľa jednotlivých tematických celkov a v chronologickom usporiadaní. Je to základ vymedzeného učebného obsahu. To však nevyklučuje možnosť učiteľov tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah v rámci školského vzdelávacieho programu.

Vzdelávací štandard pre predmet náboženská výchova má svoje špecifiká. Aj keď sú vo výkonovom štandarde použité činnostné slovesá od nižších myšlienkových úrovní (vymenujú, definujú, určia a pod.) k vyšším úrovniam (aplikujú, analyzujú, hodnotia, tvoria a pod.), cieľom náboženskej výchovy nie sú iba vedomosti. Primárne náboženská výchova vedie žiakov k spoznávaniu zásad dobrých medziludských vzťahov, k rozvíjaniu a reflexii v otázkach Boha, k oboznamovaniu sa s posolstvom, na ktorom sa zakladá viera a motivácia k osobnému náboženskému životu v Cirkvi a zodpovednému konaniu v spoločnosti.

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet náboženská výchova – pravoslávne vierovyznanie je povinne voliteľný predmet v štátnych školách. Jeho hlavnou úlohou je poskytnúť žiakom poznanie Božej pravdy o človeku, svete a samotnom Bohu, ktorá je obsiahnutá hlavne v Svätom Písme a ďalej rozvíjaná vo Vyznaní viery Cirkvi a dejinách Božieho ľudu. Poznanie Božej pravdy má za úlohu pomôcť žiakom žiť z viery a podľa nej pretvárať svoj život. Ďalej náboženská výchova rozvíja vedomie viery, ponúka spásu ako životnú príležitosť, otvára žiakov pre transcendentno, podnecuje k hlbšiemu duchovnému životu, ktorý je impulzom k angažovanosti, a sprostredkováva základné ľudské hodnoty.

CIELE PREDMETU

Žiaci

- si uvedomia, že poznanie Svätého Písma im pomáha pochopiť Boží úmysel so svetom a človekom,
- sa naučia Vyznanie viery Cirkvi,
- vysvetlia štruktúru Cirkvi z dejinného vývoja,
- aktívne a uvedomelo sa zapájajú do bohoslužobného života,
- zaujmú vlastné stanovisko k inými konfesiám, náboženstvám a svetonázorom,
- preskúmajú životné problémy pod zorným uhlom viery.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Isus Christos – náš Spasiteľ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none">✓ popísať dejiny Izraela od staroveku po súčasnosť,✓ vysvetliť ako a kedy sa Boh zjavuje v dejinách,✓ uviesť príklady na stav ľudstva pred narodením Spasiteľa,✓ objasniť, prečo prichádza Spasiteľ zachrániť ľudstvo,✓ precítiť modlitbu ako osobné stretnutie s Bohom.	<p>Izrael a jeho dejiny vyvolený národ Starý zákon Zmluva Boh, Spasiteľ modlitba</p>

Boh prichádza k človeku

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť, prečo Bohorodička je vzorom poslušnosti a pokory, ✓ popísať ako prebiehalo Zvestovanie radostí o počatí, ✓ objasniť úlohu Jana Krstiteľa ako zvestovateľa radostnej zvesti, ✓ vysvetliť význam sviatku Bohozjavenia, ✓ objasniť význam slova pokušenie a jeho súčasné podoby, ✓ popísať povolanie a úlohu Christových učeníkov, ✓ objasniť, prečo Boh poslal svojho Syna ľudstvu. 	<p>Bohorodička Nepoškvrnenosť Zvestovanie Ján Krstiteľ Božia láska učeníci Evanjelium podľa Matúša Krst Svätá Trojica</p>

Nasledovať Isusa Christa

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť symboliku svetla v tajomstve krstu, ✓ objasniť symboliku chleba a vína v tajomstve Eucharistie, ✓ porozprávať o Podobenstve o stratenej ovci a márnokratnom synovi, ✓ zdôvodniť Božiu lásku a prozreteľnosť, ✓ vysvetliť slová Isusa Christa: Ja som cesta, pravda a život, ✓ objasniť význam slov: Ja som vzkriesenie a život, ✓ vyjadriť základné zásady pre život v Božom kráľovstve, ✓ objasniť, ako si máme ctíť chorých a starších ľudí. 	<p>Eucharistia</p> <p>Evanjelium podľa Jána</p> <p>Podobenstvá</p> <p>manželstvo</p> <p>kňazstvo</p> <p>mníšstvo</p> <p>vzkriesenie Lazára</p> <p>úcta k ľuďom</p> <p>pravidelná modlitba</p>

Naša viera

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozširovať Isusovo posolstvo, ✓ vysvetliť, prečo sv. Evanjelium je knižnica v jednej knihe, ✓ naučiť sa naspamäť a porozumieť Symbolu viery, ✓ objasniť prvú časť Symbolu viery, pochopiť, kto je Boh Otec, ✓ vysvetliť strednú časť Symbolu viery, upevniť si vedomosti o Božom Synovi, ✓ vyjadriť, že Svätý Duch vytvára spoločenstvo Cirkvi, ✓ vysvetliť denný, týždenný a ročný bohoslužobný cyklus, ✓ popísať pohyblivé a nepohyblivé sviatky. 	<p>Nový Zákon Sväté Evanjeliá Evanjelisti Symbol viery Svätá Trojica Cirkevné sviatky Chrámový sviatok Bohoslužby Modlitba „Otče náš...“</p>

Vznik Christovho spoločenstva

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť, prečo Svätý Duch vytvára cirkevné spoločenstvo, ✓ zdôvodniť Cirkev ako Telo Christovo, ✓ uviesť základné informácie o ekumenickom hnutí ✓ objasniť starostlivosť Cirkvi o svojich veriacich, ✓ popísať cirkevnú organizáciu a štruktúru, ✓ vysvetliť, aká je misijná úloha Cirkvi, ✓ zdôvodniť, prečo je Cirkev súčasťou sveta. 	<p>Cirkev</p> <p>ekumenizmus</p> <p>tolerancia</p> <p>angažovanosť veriacich</p> <p>filantropia</p> <p>Eucharistické zhromaždenie</p> <p>sv. apoštol Pavol</p> <p>sv. Cyril a Metod</p> <p>misia</p>

Základ viery Cirkvi

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uvedomiť si, že každý dostáva dary Svätého Ducha, ✓ pochopiť, že vrcholom všetkých chariziem je láska, ✓ vysvetliť Pavlove misijné cesty, ✓ zdôvodniť veľkú duchovnú a morálnu hodnotu pastierskych listov, ✓ objasniť, ako apoštol Peter povzbudzoval kresťanov v láske k Bohu, ✓ zdôvodniť, že kto uverí v Christa, bude spasený, ✓ vysvetliť, že človek je pominuteľný na rozdiel od Boha, ✓ uvedomiť si, že príde čas Božieho súdu. 	<p>Pavlove listy Solúnčanom Pavlove listy Korint'anom Druhá Pavlova misijná cesta Listy z väzenia Pastierske listy Petrove listy Jánove spisy a listy Jakubov a Júdov list Boží súd</p>

Pravoslávna cirkev vo svete

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť šírenie kresťanstva a prenasledovanie prvých kresťanov, ✓ popísať Cirkev v Svätej zemi, Afrike a južnej Európe ✓ zistiť informácie o pravoslávnej cirkvi v Srbsku, Bulharsku a Rumunsku, ✓ charakterizovať pravoslávnu cirkev v Rusku a východnej Európe, ✓ získať informácie o ostatných pravoslávnych cirkvách vo svete. 	<p>Rímska ríša kresťanstvo Svätá zem Jeruzalem pútnické miesta svätci Jedna, svätá, všeobecná a apoštolská Cirkev</p>

Pravoslávna cirkev v českých krajinách a na Slovensku

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ objasniť prenikanie kresťanstva na Veľkú Moravu, ✓ vysvetliť autokefalitu Cirkvi a úionistické hnutie, ✓ popísať obnovu pravoslávia na našom území, ✓ porozprávať o významných svätcoch a osobnostiach našej Cirkvi, ✓ vysvetliť kánonickú jednotu a organizačnú štruktúru našej Cirkvi, ✓ objasniť jednotu duchovných a veriacich v Cirkvi. 	<p>sv. Rastislav sv. Cyril a Metod sv. Gorazd autokefalita únia svätci a cirkevné osobnosti jednota Cirkvi</p>

Morálne a duchovné hodnoty človeka

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ objasniť súčasný životný štýl mladého človeka, ✓ porozprávať o negatívnom vplyve masmédií, internetu a reklám na mladého človeka, ✓ objasniť lásku dvoch ľudí a sexualitu, ✓ vysvetliť zmysluplnosť kresťanského života, ✓ vysvetliť nebezpečenstvo siekt a kultov, ✓ objasniť ostatné pozitívne a negatívne javy súčasnej spoločnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> životný štýl morálne a duchovné hodnoty láska a sexualita hodnota života Boží dar pozitívne a negatívne javy konzumná spoločnosť sekty a kulty spása človeka